

Dilemma's voor de rekenkamer. Wat kiezen we?

Programma Voorjaarsbijeenkomst 2012 NVR Kring Noord

Datum : Donderdag, 5 april 2012

Ontvangst : 18.15 uur (ontvangst met broodjes)

Aanvang : 19.00 uur

Plaats : Stadhuis Gemeente Leeuwarden, Hofplein 38, Leeuwarden

1. Opening door dagvoorzitter Nysius van Rijn (19.00 uur)
2. Inleidingen door Klaartje Peters en Marcel van Dam (19.05 uur - 19.45 uur)

Klaartje Peters en Marcel van Dam zijn beiden publicerende bestuurskundigen en hebben zowel veel ervaring met rekenkameronderzoek als met de context waarin rekenkameronderzoek zijn beslag krijgt. Zie voor nadere informatie hun sites:

- www.klaartjepeters.nl
- www.marcelvandamadvies.nl

3. Werkgroepen (19.50 uur - 20.50 uur).

In een tweetal werkgroepen zullen de deelnemers ervaringen m.b.t. het thema uitwisselen. Hoe ziet de rolopvatting úw rekenkamer eruit?

Voorzitters van de werkgroepen zijn Gerard Johanns (voorzitter Rkc Groningen) en Peter Polhuis (o.a. voorzitter Rkc Leeuwarden).

Aanpak: inventarisatie en bespreking van dilemma's die voor de deelnemers herkenbaar en actueel zijn. Om een idee te geven of op gedachten te brengen heeft de Kerngroep al een hele lijst dilemma's geformuleerd, die met rolopvatting/rolinvulling te maken hebben (zie hieronder). Aan de hand hiervan kunnen de deelnemers tevoren al nadenken en zal de gedachtewisseling in de werkgroepen plaatsvinden. Uiteraard is er alle ruimte om ook dilemma's die niet op de lijst staan naar voren te brengen.

4. Afsluiting (20.50 uur - 21.00 uur)

Plenair kijken we nog even terug op de werkgroepen. Opvallende lijnen, conclusies?

5. Borrel (21.00 uur - 21.30 uur)

Het Stadhuis Leeuwarden is op loopafstand van het NS-station. Parkeren kan het beste in de parkeergarages Zaailand of Oldehove. Donderdagavond is koopavond in Leeuwarden, het kan druk zijn in de P-garages.

Dilemma's waarbij uiteenlopende rolopvattingen een rol lijken te kunnen spelen:

- Alleen ex post-onderzoek doen of ook ex ante-onderzoek?
- Waar trekken we de grens tussen onderzoeken en adviseren? Of willen we behalve als onderzoekers juist ook als adviseur opereren? Of zien we onszelf vooral als adviseurs van raad, college, de organisatie?
- Zijn wij er primair voor de raad of zijn we primair onafhankelijk c.q. zelfstandig? Hoe bakenen we deze oriëntaties concreet af?
- Voorzover we vinden dat we er primair voor de raad zijn: in hoeverre zijn we dat dan in zijn algemeenheid (dus van alles en nog wat wel voor de raad willen doen) of alleen specifiek (alleen beschikbaar voor het doen van rekenkameronderzoek)? Hoe in dit verband om te gaan met onderzoeksverzoeken?
- Normaal gesproken richten we ons op het bestaande beleid. Hoever zouden we willen gaan met onderzoek puur ten behoeve van beleid? Dus onafhankelijk onderzoek doen gericht op 'beter beleid'? Is het denkbaar dat we de relatie met onze wettelijke opdracht helemaal loslaten?
- Waarom mogen we eigenlijk geen afrekenonderzoek doen? En wat verstaan we daar eigenlijk precies onder, waar zit de tegenstelling tussen 'leren' en 'afrekenen' en is dat niet eigenlijk een hele gezochte, valse tegenstelling?
- In hoeverre beschouwen we onszelf ook wel als onderwijzers van de raad? (Zoals bijv. van griffiers ook wel 'coaching' van de raadsleden wordt verwacht.)
- Hoe voorkomen we dat we een politieke speler worden in het krachtenveld waarin we opereren? En kán dat eigenlijk wel: je van politiek onthouden in een politieke omgeving? In de politiek is alles toch politiek?
- Of zijn er ook wel rekenkamercommissies die bewust wél politiek durven opereren? (Bijv. onder de erkenning dat je je in de politiek helemaal niet neutraal op kunt stellen?)
- Kun je als rekenkamer of rekenkamerlid ook andere werkzaamheden voor de gemeente uitvoeren? Aan raadsenquêtes meewerken bijv.? Onderzoeksverzoeken van het college uitvoeren?
- Zijn er onderwerpen die beter niet uitgekozen kunnen worden i.v.m. dreigende rolverwarring? Integriteit bijv.? Welke onderwerpen passen in het bijzonder bij welke rolinvullingen?
- Werken in het formuleren van conclusies en aanbevelingen rolopvattingen in door? Formuleren we behoedzaam, op leren gericht, diplomatiek? Of confronterend, kritisch, als luizen in de pels?
- Doen we wel of geen navolgingsonderzoek? Waarom?
- Zijn we agendavolgend of ook wel agendasettend?
- Kijken we ook naar het functioneren van de raad zelf of alleen naar het college/de organisatie als uitvoerder van vastgesteld beleid?
- Produceren we alleen onderzoeken of ook beleidsbrieven?
- Doen we wel of niet aan bestuurlijk wederhoor? Zitten hier nog rolopvattingen achter?